

shrInArAyaNaguruvirachitAH saMskRitakriyAH

——
స్తోత్రాణి నారాయణగురువిరచితాని

——
Document Information

Text title : stotrasa.ngraha nArAyaNagururachitaM

File name : stotranArAyaNaguru.itx

Category : major_works, bIjAdyAkSharamantrAtmaka

Location : doc_z_misc_major_works

Transliterated by : Encoded by Shankara and P.S.Ramachandran

Proofread by : PSA Easwaran

Latest update : March 30, 2012

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 24, 2024

sanskritdocuments.org

స్తోత్రాణి నారాయణగురువిరచితాని

స్తోత్రక్రియా:

వినాయకస్తోత్రమ్

౧. వినాయకాష్టకమ్

విష్ణుస్తోత్రాణి

౨. శ్రీవాసుదేవాష్టకమ్

౩. విష్ణుష్టకమ్

దేవీస్తోత్రమ్

౪. భద్రకాల్యాష్టకమ్

సుబ్రహ్మణ్య స్తోత్రాణి

౫. షాణ్మాతురస్తవమ్

౬. గుహాష్టకమ్

౭. బాహులేయాష్టకమ్

శివస్తోత్రమ్

౮. చిదంబరాష్టకమ్

సంకీర్తనాని

౯. జాతినిర్ణయమ్

౧౦. ధర్మః

౧౧. ఆశ్రమమ్

౧౨. మునిచర్యాపఞ్చకమ్

దార్శనికక్రియా:

౧౩. దర్శనమాలా

౧౪. బ్రహ్మవిద్యా పఞ్చకమ్

౧౫. నిర్వృత్తిపఞ్చకమ్

౧౬. శ్లోకత్రయీ

౧౭. హోమమస్త్రమ్
 ౧౮. వేదాస్త్రసూత్రమ్
 ౧౯. సమాధి శ్లోకా

వినాయకస్తోత్రమ్

౧. వినాయకాష్టకమ్
 నమద్దేవవృన్దం లనద్దేవదకన్దం
 శిరఃశ్రీమదిన్దం శ్రితశ్రీముకున్దమ్ ।
 బృహచ్చారుతున్దం స్తుతశ్రీసన్దం
 జటాహీన్ద్రకున్దం భజేఽభీష్టసన్దమ్ ॥ ౧॥

కిలద్దేవగోత్రం కనద్దేమగాత్రం
 సదానన్దమాత్రం మహాభక్తమిత్రమ్ ।
 శరచ్చన్ద్రవక్త్రం త్రయీపూతపాత్రం ।
 సమస్తార్తిదాత్రం భజే శక్తిపుత్రమ్ ॥ ౨॥

గలద్దానమాలం చలద్భోగిమాలం
 గలామ్బోదకాలం సదా దానశీలమ్ ।
 సురారాతికాలం మహేశాత్మబాలం
 లనత్పుణ్ణిఫాలం భజే లోకమూలమ్ ॥ ౩॥

ఉరస్తారహారం శరచ్చన్ద్రహీరం
 సురశ్రీవిచారం హృతార్తారీభారమ్ ।
 కటే దానపూరం జటాభోగిపూరం
 కలాబిన్ద్రుతారం భజే శైవవీరమ్ ॥ ౪॥

కరారూఢమోక్షం విపద్భక్తదక్షం
 చలత్సారసాక్షం పరాశక్తిపక్షమ్ ।
 శ్రితామర్త్యవృక్షం సురారిద్రుతక్షం
 పరానన్దపక్షం భజే శ్రీశివాక్షమ్ ॥ ౫॥

సదాశం సురేశం సదా పాతుమీశం
 నిదానోద్భవం శాఙ్కరప్రేమకోశమ్ ।
 ధృతశ్రీనిశేశం లనద్దన్ద్రకోశం
 చలచ్ఛూలపాశం భజే కృత్రపాశమ్ ॥ ౬॥

తతానేకసన్తం సదా దానవన్తం
 బుధశ్రీకరన్తం గజాస్యం విభాన్తమ్ |
 కరాత్మీయదన్తం త్రివోకక్రైకవృన్తం
 సుమన్తం పరన్తం భజేఽహం భవన్తమ్ || ౭ ||

శివప్రేమపిణ్డం పరం స్వర్ణవరం
 లనద్దన్తఖణ్డం సదానన్తపూర్ణమ్ |
 వివర్ణప్రభాస్యం ధృతస్వర్ణభాణ్డం
 చలచ్ఛారుశుణ్డం భజే దన్తితుణ్డమ్ || ౮ ||

విష్ణుస్తోత్రాణి

౨. శ్రీవాసుదేవాష్టకమ్

శ్రీవాసుదేవ, సరసీరుహపాఞ్చజన్య-
 కౌమోదకీభయనివారణచక్రపాణే |
 శ్రీవత్సవత్స, సకలామయమూలనాశిన్,
 శ్రీభూపతే, హర హరే, సకలామయం, మే || ౧ ||

గోవిన్ద, గోపసుత, గోగణపాలలోల,
 గోపీజనాఙ్గకమనీయనిజాఙ్గసఙ్గ |
 గోదేవివల్లభ, మహేశ్వరముఖ్యవన్ద్య,
 శ్రీభూపతే, హర హరే, సకలామయం, మే || ౨ ||

సీలాలికేశపరిభూషితబర్హిబర్హ
 కాలాంబుదద్యుతికలాయకలేవరాభ |
 వీర, స్వభక్తజనవత్సల, నీరజాక్ష,
 శ్రీభూపతే, హర హరే, సకలామయం మే || ౩ ||

ఆనన్దరూప, జనకానకపూర్వదున్ద-
 భ్యాన్దన్దసాగరసుధాకరసౌకుమార్య |
 మానాపమానసమ మానసరాజహంస,
 శ్రీభూపతే, హర హరే, సకలామయం మే || ౪ ||

మణ్డోరమణ్ణుమణిశిణ్డోతపాదపద్మ,

కణ్ణాయతాక్ష, కరుణాకర, కణ్ణనాభ ।
సణ్ణీవనౌషధసుధామయ, సాధురమ్య,
శ్రీభూపతే, హర హరే, సకలామయం మే ॥ ౫॥

కంసాసురద్విరదకేసరివీర, ఘోర-
వైరాకరామయవిరోధకరాజ, శౌరే ।
హంసాదిరమ్యసరసీరుహపాదమూల,
శ్రీభూపతే, హర హరే, సకలామయం మే ॥ ౬॥

సంసారసంకృటవిశంకృటకంకటాయ
సర్వార్థదాయ సదయాయ సనాతనాయ ।
సచ్చిన్మయాయ భవతే సతతం నమోఽస్తు
శ్రీభూపతే, హర హరే, సకలామయం మే ॥ ౭॥

భక్తప్రియాయ భవశోకవినాశనాయ
ముక్తిప్రదాయ మునివృన్దనిషేవితాయ ।
నక్తన్దివం భగవతే నతిరస్మదీయా
శ్రీభూపతే, హర హరే, సకలామయం మే ॥ ౮॥

3. విష్ణ్వష్టకం

విష్ణుం విశాలారుణపద్మనేత్రం
విభాన్తమీశాంబుజయోనిపూజితమ్ ।
సనాతనం సన్మతిశోధితం పరం
పుమాంసమాద్యం సతతం ప్రపద్యే ॥ ౧॥

కల్యాణదం కామఫలప్రదాయకం
కారుణ్యరూపం కలికల్మషస్ఫుమ్ ।
కలానిధిం కామతనూజమాద్యం
నమామి లక్ష్మీశమహం మహాన్తమ్ ॥ ౨॥

పీతాంబరం భృంగనిభం పితామహ-
ప్రముఖ్యవన్ద్యం జగదాదిదేవమ్ ।
కిరీటకేయూరముఖైః ప్రశోభితం
శ్రీకేశవం సన్తతమానతోఽస్మి ॥ 3॥

భుజుగ్గతల్పం భువనైకనాథం
పునః పునః స్వీకృతకాయమాద్యమ్ |
పురన్దరాద్వైరపి వన్దితం సదా
ముకున్దమత్యన్తమనోహరం భజే || ౪ ||

క్షీరాంబురాశేరభితః స్ఫురన్తం
శయానమాద్యన్తవిహీనమవ్యయమ్ |
సతేవితం సారసనాభముచైః
విఘోషితం కేశినిషూదనం భజే || ౫ ||

భక్తార్తిహన్తారమహర్నిశన్తం
ముసీన్ద్రపుష్పాఞ్జలిపాదపఙ్కజమ్ |
భవఘ్నమాధారమహాశ్రయం పరం
పరాపరం పఙ్కజలోచనం భజే || ౬ ||

నారాయణం దానవకాననానలం
నతప్రియం నామవిహీనమవ్యయమ్ |
హర్తుం భువో భారమనన్తవిగ్రహం
స్వస్వీకృతఞ్చౌవరమీడితోఽస్మి || ౭ ||

నమోఽస్తు తే నాథ! వరప్రదాయన్
నమోఽస్తు తే కేశవ! కింకరోఽస్మి |
నమోఽస్తు తే నారదపూజితాఞ్ఘ్రి
నమో నమస్త్యచ్ఛరణం ప్రపద్యే || ౮ ||

ఫలశ్రుతిః
విష్ణుష్టకమిదం పుణ్యం యః పఠేద్భక్తితో నరః |
సర్వపాపవినిర్ముక్తో, విష్ణులోకం స గచ్ఛతి ||

దేవీస్తోత్రమ్

౪. భద్రకాల్యష్టకమ్

శ్రీమచ్ఛుక్తరపాణిపల్లవకిరణ్ణోలంబమాలోల్లస-
న్యాలాలోలకలాపకాలకబరీభారావలీభాసురీమ్ |
కారుణ్యామృతవారిరాశిలహరీపీయూషవర్షావలీం

బాలాంబాం లలితాలకామనుదినం శ్రీభద్రకాలీం భజే ॥ ౧॥

హేలాదారితదారికాసురశిరఃశ్రీపీఠపాణోన్మద-
శ్రేణీశోణితశోణిమాధరపుటీం పిటీరసాస్వాదినీమ్ ।

పాటీరాదిసుగన్ధిమాచుకతటీం శాటీకుటీరస్తనీం
ఘాటీవృన్దసమానధాటియుయుధీం శ్రీభద్రకాలీం భజే ॥ ౨॥

బాలార్కాయుతకోటిభాసురకీరీటాముక్తముగ్ధాలక-
శ్రేణీనిన్దితవాసికామరుసరోజాకాఞ్చులోరుశ్రియమ్ ।

వీణావాదనకౌశలాశయశయశ్రాన్యనన్దనన్దాయినీ-
మమ్బామమ్బుజులోచనామనుదినం శ్రీభద్రకాలీం భజే ॥ ౩॥

మాతజ్జుత్తిభూషిణీం మధుధరీవాణీసుధామోషిణీం
భ్రూవిక్షేపకటాక్షవిక్షణవిసర్గక్షేమసంహారిణీమ్ ।

మాతజ్జీం మహిషాసురప్రమథినీం మాధుర్యధుర్యాకర-
శ్రీకారోత్తరపాణిపక్కుజుపుటీం శ్రీభద్రకాలీం భజే ॥ ౪॥

మాతజ్జ్ఞాననబాహులేయజననీం మాతజ్జనంగామినీం
చేతోహారితనుచ్ఛవీం శఫరికాచక్షుష్మతీమమ్బికామ్ ।

జృంభత్ప్రోథినిశుంభశుంభమథినీమంభోజభూపూజితాం
సమ్పత్సన్దతదాయినీం హృది సదా శ్రీభద్రకాలీం భజే ॥ ౫॥

ఆనన్దైకతరణిణీమమలహృన్నాలీకహంసీమణీం

పీనోత్తుజ్జఘనస్తనాం ఘనలసత్పాటీరపజ్కోజ్జ్వలమ్ ।

క్షౌమాపీతనితంబబింబరశనాస్యూతకృణత్ కీజ్కీణీం
ఏణాంజ్కాంబుజభాసురాస్యనయనాం శ్రీభద్రకాలీం భజే ॥ ౬॥

కాలాంభోదకలాయకోమలతనుచ్ఛాయాశితీభూతిమత్-

సంఖ్యానాన్తరితస్తనాన్తరలసన్మాలాకిలన్మౌక్తికామ్ ।

నాభీకూపసరోజనాలవిలసచ్ఛాతోదరీశాపదీం

దూరీకుర్వయి దేవి, ఘోరదురితం శ్రీభద్రకాలీం భజే ॥ ౭॥

ఆత్మీయస్తనకుంభకుంజుమరజఃపజ్కారుణాలంకృత-

శ్రీకణ్ఠారసభూరిభూతిమమరీకోటీరహీరాయితామ్ ।

వీణాపాణిననన్దనన్దితపదామేణీవిశాలేక్షణాం

వేణీప్రీణితకాలమేఘపటలీం శ్రీభద్రకాలీం భజే ॥ ౮॥

ఫలశ్రుతిః

దేవీపాదపయోజపూజనమితి శ్రీభద్రకాల్యష్టకం
 రోగౌఘాఘనానిలాయితమిదం ప్రాతః ప్రగేయం పఠన్ |
 శ్రేయః శ్రీశివకీర్తినమ్పదమలం సమ్ప్రాప్య సమ్పన్నయాం
 శ్రీదేవీమనపాయినీం గతిమయన్ సోఽయం సుఖీ వర్తతే ||

సుబ్రహ్మణ్య స్తోత్రాణి

౫. షాణ్మాతురస్తవమ్

గౌరీసహాయసుహృదూరీకృతావయవభూరీషు వైరిషు తమ-
 సూరీకృతాయుధనివారీతదోష నిజనారీకలాలసమనః |
 క్రూరీభవత్తిమిరచారీ హితాపదురరీ నీతిసూరి కరుణా-
 వారీణవారిధర, గౌరీకిశోర, మమ దూరీకురుష్య దురితమ్ || ౧ ||

మల్లీకృతత్రిదశమల్లీసదా సుదతివల్లీకుచాఙ్కణలసత్
 సల్లీనకుఙ్కమరసోల్లీనవత్స, యుధి భల్లీస్మయోఽసి దితిజైః |
 ఘల్లీకురుష్య స చ వల్లీతగోధితలవల్లీవిలోలబుధహృద్-
 వల్లీనివాస, మమ సోల్లీనకేకి హయసల్లీలపాహృదుదజమ్ || ౨ ||

ప్రాణీకృతస్వనఖరాణీతభక్తజనవాణీశముఖ్యసుమన-
 శ్శ్రేణీసుజానుతలతూణీతమాలతిమిరాణీలచూచకభరా |
 వాణీవిలాసమలివేణీవిపఞ్చమ్పదువాణీ తవాంగరమణీ
 శ్రోణీఘనా సుమతి, శాణీతనోతు భృశమేణీవిశాలనయనా || ౩ ||

రాగాభిషిక్తనిజకేశాదిపాదవపురాశాపిశాచదహనా
 శ్రీశాతకుంభనిభపాశాఙ్కశాభరణనాశాస్తకానుచర! భోః |
 భీశాడ్వలాహరణగోశాబకావనతకోశాధిపాశు భగవన్
 పాశాటపి భవ హృత్రాశాశయాపపిశితాశా హి భోగభుగముమ్ || ౪ ||

సంతాపసంతతినిశాంతావసంతమయి కాంతాయుగాస్తరరతే,
 క్షింతావకే హృది నితాంతాకులాశయమహంతానపేతమవితుమ్ |
 క్షింతామసం భవసి, చింతామణీరుచిరసంతానపాదపదవ-
 శ్చింతాధుతాస్తరుజమంతాదిహీన కురు మాంతావకీనభజనమ్ || ౫ ||

సీమావిహీనగుణ సోమావచూడ జితకామాభిమాన సుమతే!

భూమాధవాదినుత భూమాసమాన, పురకామాన్ధకాన్తకగురో ।
నామాలిజాపిజనకామావసానఫలదామాశమాతను విభో,
హేమారుణాహితనికామాతిభీమ, గుహ సామాది వేదవిదయమ్ ॥ ౬ ॥

వేదానుగీతనుతపాదారవిన్దయుగమాదాయ సేవనవిధే-
రాదావముం సరసమాదాతుకామ శుభకేదారకేలినిలయే ।
తాదాత్మ్యశ్రీనమతిసాదాపనోద, సకలాదానదైవతతరో
భూదాసకల్పలతికోదారదామ కురు మోదాంబురాశివసతిమ్ ॥ ౭ ॥

కింఞ్చనురద్విరదపఞ్చాననప్రణవసఞ్చారిహంససమనే
కింఞ్చపలన్నమన, తుఞ్చానుజీవి మమ సింఞ్చామృతాభ కృపయా ।
పఞ్చాననప్రణయ కఞ్చాపి శాసికతి ముఞ్చాశు బద్ధకమతిం
పఞ్చాశుగారిసురపఞ్చాననాత్మజమిమఞ్చాపి పాహి సతతమ్ ॥ ౮ ॥

కాలాయ శీతరుచిబాలావచూడ, శుభశీలావధూతదురిత
శ్రీలాఘమీవరద లీలాహివారిసఖ బాలాశయాశయశుచే ।
కాలానలోపమిత ఫాలావలోకనక

blank. Missing line

వేలయుధో మహతి కోలాహలారవసులీలా తనోతు కుశలమ్ ॥ ౯ ॥

౬. గుహాష్టకమ్

శాన్తం శంభుతనూజం సత్యమనాధారం జగదాధారం
జ్ఞాతృజ్ఞాననిరన్తరలోకగుణాతీతం గురుణాతీతమ్ ।
వల్లివత్సలభృక్గరణ్యకతారుణ్యం వరకారుణ్యం
సేనాసారముదారం ప్రణమత దేవేశం గుహమావేశమ్ ॥ ౧ ॥

విష్ణుబ్రహ్మసమర్చ్యం భక్తజనాదిత్యం వరుణాతిథ్యం
భావాభావజగత్త్రయరూపమథారూపం జితసారూపమ్ ।
నానాభువనసమాధేయం వినుతాధేయం వరరాధేయం
కేయురాఙ్గిషణ్ణం ప్రణమత దేవేశం గుహమావేశమ్ ॥ ౨ ॥

స్కన్ధం కుఙ్కుమవర్ణం స్పన్ధముదానన్ధం పరమానన్ధం
జ్యోతిఃస్తోమనిరన్తరరమ్యమహస్సామ్యం మనసాయామ్యమ్ ।
మాయాశ్శృంఖలబన్ధవిహీనమనాదీనం పరమాదీనం

శోకాపేతముదాత్తం ప్రణమత దేవేశం గుహమావేశమ్ || 3 ||

వ్యాలవ్యావృతభూషం భస్మసమాలేపం భువనాలేపం
జ్యోతిశ్చక్రసమర్పితకాయమనాకాయవ్యయమాకాయమ్ |
భక్తత్రాణనశక్త్యా యుక్తమనుద్యుక్తం ప్రణయాసక్తం
సుబ్రహ్మణ్యమరణ్యం ప్రణమత దేవేశం గుహమావేశమ్ || 4 ||

శ్రీమత్సుందరకాయం శిష్టజనాసేవ్యం సుజటాసేవ్యం
నేపాతుష్టసమర్పితసూత్రమహాసత్రం నిజషడ్వక్త్రమ్ |
ప్రత్యర్థ్యానతపాదసరోరుహమావాహం భవభీదాహం
నానాయోనిమయోని ప్రణమత దేవేశం గుహమావేశమ్ || 5 ||

మాన్యం మునిభిరమాన్యం మజ్జుజటాసర్పం జితకన్దర్పం
ఆకల్పామృతతరలతరగ్గమనాసగ్గం సకలాసగ్గమ్ |
భాసా హ్యధరితభాస్వత్తం భవికస్వాత్తం జితభీస్వాత్తం
కామం కామనికామం ప్రణమత దేవేశం గుహమావేశమ్ || 6 ||

శిష్టం శివజనతుష్టం బుధహృదయాకృష్టం హృతపాపిష్టం
నాదాన్తద్యుతిమేకమనేకమనాసగ్గం సకలాసగ్గమ్ |
దానవినిర్జితనిర్జరదారుమహాభీరుం తిమిరాభీరుం
కాలాకాలమకాలం ప్రణమత దేవేశం గుహమావేశమ్ || 7 ||

నిత్యం నియమిహృదిష్టం సత్యమనాగారం భువనాగారం
బన్ధూకారుణలలితశరీరమురోహారం మహిమాహారం
కౌమారీకరపీడితపాదపయోజాతం దివి భూజాతం
కణ్ఠేకాలమకాలం ప్రణమత దేవేశం గుహమావేశమ్ || 8 ||

౯. బాహులేయాష్టకం

ఓం ఓం ఓం హోమధూమప్రకటతటజటాకోటిభోగిప్రపూరం
ఆం ఆం ఆం ఆదితేయప్రణతపదయుగాంభోరుహశ్రివిలాసమ్ |
ఊం ఊం ఊం ఉగ్రనేత్రత్రయలనితవపుర్ణోతిరానన్దరూపం
శ్రీం శ్రీం శ్రీం శీఘ్రచిత్తభ్రమహరమనిశం భావయే బాహులేయమ్ || 9 ||

హ్రీం హ్రీం హ్రీం హృష్టషట్కన్దనరమఘమరణారణ్యసంవర్తవహ్నిం
ఐం ఐం ఐం ఐఙ్గదీసత్ఫలమృదుమిలితప్రాశియోగీన్ద్రవన్ద్యమ్ |

క్లీం క్లీం క్లీం క్లిష్టకాయక్లమదవదహనక్లేశనిర్మూలనాశం
సాం సాం సాం సౌరకాన్తిభ్రమహరమనిశం భావయే బాహులేయమ్ || ౨||

శం శం శం శబ్దరూపం శశిధరమమలం శక్కురం సాంబమూర్తిం
శిం శిం శిం శిష్టవస్యం శిఖరినిలయనం శిక్షితానేకతోకమ్ |
శుం శుం శుం శుభ్రహాసం శుభకరమతిసన్దేహసన్దోహనాశం
శౌం శౌం శౌం శౌక్లితాఙ్గం సితభసితగణైర్భావయే బాహులేయమ్ || ౩||

రం రం రం రమ్యదేహం రజతగిరిగృహం రక్తపద్మాఙ్ఘ్రియుగ్మం
రిం రిం రిం రిక్తశోకప్రకృతిపరమజంఘాలమాసీలనేత్రమ్ |
రుం రుం రుం రూక్షకాయప్రతిభటహననం రక్తకౌశేయవస్త్రిం
రౌం రౌం రౌం రౌరవాదిద్రుతహరకుహరం భావయే బాహులేయమ్ || ౪||

హం హం హం హానయోగిప్రవరసుఖకరం హస్తలక్ష్మీసమేతం
హిం హిం హిం హీనమానం హితసుఖవరదం హింసయాపేతకీలమ్ |
హుం హుం హుం హుంకృతిధ్వంసితరజనిచరక్రౌర్యకౌటిల్యమూర్తిం
హ్రౌం హ్రౌం హ్రౌం హ్రౌమకుంభాయతకరసహజం భావయే బాహులేయమ్ || ౫||

ఱం ఱం ఱం నన్దికేశప్రవరభుజగనిర్విఘ్నకర్మప్రపఞ్చం
ణిం ణిం ణిం నీలకణ్ఠప్రియసుతమజితం నిర్మలాఙ్గం నిరీహమ్ |
ణుం ణుం ణుం ణుత్తనాభోత్తరనిభృతనిరాలంబకైవల్యమూర్తిం
ణౌం ణౌం ణౌం నామరూపాత్మకజగదఖిలం భావయే బాహులేయమ్ || ౬||

భం భం భం భాగధేయం భగవదనుచరప్రాణ్ణలిస్తోత్రపూరం
భిం భిం భిం భీమనాదాన్తకమదనహరం భీషితారాతివర్గమ్ |
భుం భుం భుం భూతిభూషార్చిప్రతమమితసమస్తార్థశాస్త్రాన్తరఙ్గం
భౌం భౌం భౌం భౌమముఖ్యం గ్రహగణనపటుం భావయే బాహులేయమ్ || ౭||

వం వం వం వాహినీశం వలరిపునిలయస్తోత్రసమ్పత్సమూహం
విం విం విం వీరబాహుప్రభృతిసహచరం విఘ్నరాజానుజాతమ్ |
వుం వుం వుం భూతనాథం భువననిలయనం భూరికల్యాణశీలం
వౌం వౌం వౌం భావితారిప్రతిభయమనిశం భావయే బాహులేయమ్ || ౮||

శివస్తోత్రమ్

౮. చిదంబరాష్టకమ్

బ్రహ్మముఖామరవన్దితలింగం జన్మజరామరణాంతకలింగమ్ |
 కర్మనివారణకౌశలలింగం తన్మృదు పాతు చిదంబరలింగమ్ || ౧ ||
 కల్పకమూలప్రతిష్ఠితలింగం దర్పకనాశయుధిష్ఠిరలింగమ్ |
 కుప్రకృతిప్రకరాంతకలింగం తన్మృదు పాతు చిదంబరలింగమ్ || ౨ ||
 స్కన్ధగణేశ్వరకల్పితలింగం కిన్నరచారణగాయకలింగమ్ |
 పన్నగభూషణపావనలింగం తన్మృదు పాతు చిదంబరలింగమ్ || ౩ ||
 సాంబసదాశివశక్కరలింగం కామ్యవరప్రదకోమలలింగమ్ |
 సామ్యవిహీనసుమానసలింగం తన్మృదు పాతు చిదంబరలింగమ్ || ౪ ||
 కలిమలకాననపావకలింగం సలితరంగవిభూషణలింగమ్ |
 పలితపతంగప్రదీపకలింగం తన్మృదు పాతు చిదంబరలింగమ్ || ౫ ||
 అష్టతనుప్రతిభాసురలింగం విష్టపనాథవికస్వరలింగమ్ |
 శిష్టజనావనశీలితలింగం తన్మృదు పాతు చిదంబరలింగమ్ || ౬ ||
 అన్తకమర్దనబన్ధురలింగం కృత్తితకామకలేవరలింగమ్ |
 జన్తుహృదిస్థితజీవకలింగం తన్మృదు పాతు చిదంబరలింగమ్ || ౭ ||
 పుష్టధియస్సు చిదంబరలింగం దృష్టమిదం మనసానుపతన్తి |
 అష్టకమేతదవాఙ్మనసీయం అష్టతనుం ప్రతి యాన్తి నరాన్తే || ౮ ||

సంకీర్ణాని

౯. జాతినిర్ణయమ్

మనుష్యాణం మనుష్యత్వం జాతిర్గోత్రం గవాం యథా |
 న బ్రాహ్మణాదిర్స్వైవం హా తత్త్వం వేత్తి కోఽపి న ||

౧౦. ధర్మః

ధర్మ ఏవ పరం దైవం ధర్మ ఏవ మహాధనమ్ |
 ధర్మస్సర్వత్ర విజయీ భవతు శ్రేయసే నృణామ్ ||

౧౧. ఆశ్రమమ్

ఆశ్రమేఽస్మిన్ గురుః కశ్చిద్విద్వాన్ మునిరుదారధీః |

సమదృష్టిః శాస్త్రగంభీరాశయో విజితేన్ద్రియః ॥ ౧ ॥

పరోపకారీ స్యాద్ధీనదయాలుః సత్యవాక్పటుః ।

సదాచారరతః శీఘ్రకర్తవ్యకృదతన్ద్రితః ॥ ౨ ॥

అధిష్ఠాయాస్య నేతృత్వం కుర్యాత్ కాఞ్చిత్ సభాం శుభామ్ ।

అస్యామాయాన్తి యే తే స్యుః సర్వే సోదరబుద్ధయః ॥ ౩ ॥

యద్వదత్రైవ తద్వచ్చ స్త్రీణాం పుంసాం పృథక్ పృథక్ ।

విద్యాలయా దిశి దిశి క్రియంతామాశ్రమాః సభాః ॥ ౪ ॥

ఏకైకస్యామాసు నేతా చైకైకః స్యాద్వివక్షణః

సర్వాభిరనుబన్ధోఽద్వైతాశ్రమస్యాభిరన్వహమ్ ॥ ౫ ॥

౧౨. మునిచర్యాపఞ్చకమ్

ఇత్యాది వాదోపరతం మహాస్తం ప్రశాస్త్రగంభీరనిజస్వభావమ్ ।

శోణావలే శ్రీరమణం సమీక్ష్య ప్రోవాచ నారాయణసంయమీన్ద్రః ॥

భుజః కిముపధానతాం కిము న కుంభినీ మఞ్చతాం

వ్రజేత్ వృజినహరిణీ స్వపదపాతినీ మేదినీ ।

మునేరపరసమ్పదా కిమిహ ముక్తరాగస్య త-

త్వమ్స్యధిగమాదయం సకలభోగ్యమత్యశ్చుతే ॥ ౧ ॥

మునిః ప్రవదతాం వరః క్వచన వాగ్యమీ పణ్డితో

విమూఢ ఇవ పర్యటన్ క్వచన సంస్థితోఽప్యృత్థితః ।

శరీరమధిగమ్య చఞ్చలమనేహసా ఖణ్డితం

భజత్యనిశమాత్మనః పదమఖణ్ణబోధం పరమ్ ॥ ౨ ॥

అయాచితమలిప్పయా నియతిదత్తమన్నం ముని-

స్తనోః స్థితయ ఇత్యదన్ పథి శయానకోఽవ్యాకులః ।

సదాత్మదృగనశ్వరం స్వపరమాత్మనోరైక్యతః

స్ఫురన్ నిరుపమం పదం నిజముపైతి సచ్ఛిత సుఖమ్ ॥ ౩ ॥

అసత్యదితి వాదతో బహిరచిన్త్యమగ్రాహ్యమ-

ణ్యఖర్వమమలం పరం స్తిమితనిమ్మమత్యున్నతమ్ ।

పరాజ్ముఖ ఇతస్తతః పరిసమేతి తుర్యం పదం

మునిస్సదసతోరద్వయాదుపరిగన్తుమభ్యుద్యతః ॥ ౪ ॥

స్వవేశ్మని వనే తథా పులిసభూమిషు ప్రాస్తరే
 క్వ వా వసతు యోగినో వసతి మానసం బ్రహ్మణి ।
 ఇదం మరుమరీచికాసదృశమాత్మద్బ్రష్ట్యాఖిలం
 నిరీక్ష్య రమతే మునిర్నిరుపమే పరబ్రహ్మణి ॥ ౫॥

దార్శనికక్రియాః

౧౩. దర్శనమాలా

౧. అధ్యారోపదర్శనమ్

ఆసీదగ్రేనదేవేదం భువనం స్వప్నవత్పునః ।
 ససర్జ సర్వం సజ్కల్పమాత్రేణ పరమేశ్వరః ॥ ౧॥

వాసనామయమేవాదావాసీదిదమథ ప్రభుః ।
 ఆస్పృజన్మాయయా స్వస్య మాయావీవాఖిలం జగత్ ॥ ౨॥

ప్రాగుత్పత్తేరిదం స్వస్మిన్ విలీనమథ వై స్వతః ।
 బీజాదఙ్కరవత్స్వస్య శక్తిరేవాస్పృజత్స్వయమ్ ॥ ౩॥

శక్తిస్తు ద్వివిధా జ్ఞేయా తైజసీ తామసీతి చ ।
 సహవాసోనయోర్నాస్తి తేజస్త్విమిరయోరివ ॥ ౪॥

మనోమాత్రమిదం చిత్రమివాగ్రే సర్వమీదృశమ్ ।
 ప్రాపయామాస వైచిత్ర్యం భగవాంశ్చిత్రకారవత్ ॥ ౫॥

ఆసీత్ ప్రకృతిరేవేదం యథాఽదౌ యోగవైభవః ।
 వ్యతనోదథ యోగీవ సిద్ధిజాలం జగత్పతిః ॥ ౬॥

యదాఽఽత్మవిద్యాసజ్కోచస్తదాఽవిద్యా భయఙ్కరమ్ ।
 నామరూపాత్మనాఽత్వర్థం విభాతీహ పిశాచవత్ ॥ ౭॥

భయఙ్కరమిదం శూన్యం వేతాలనగరం యథా ।
 తదైవ విశ్వమఖిలం వ్యకరోదద్భుతం విభుః ॥ ౮॥

అర్కాద్యథాక్రమం విశ్వం తథా నైవేదమాత్మనః ।
 సుషైరివ ప్రాదురాసీద్భుగపత్స్వస్య వీక్షయా ॥ ౯॥

ధానాదివ వటో యస్మాత్ ప్రాదురాసీదిదం జగత్ ।

స బ్రహ్మ స శివో విష్ణుః స పరః సర్వ ఏవ సః ॥ ౧౦ ॥

౨. అపవాదదర్శనమ్

చైతన్యాదాగతం స్థూలసూక్ష్మాత్మకమిదం జగత్ ।

అస్తి చేత్స్పద్ధనం సర్వం నాస్తి చేదస్తి చిద్ధనమ్ ॥ ౧ ॥

అన్యన్న కారణాత్కార్యమసదేతదతోఽఖిలమ్ ।

అసతః కథముత్పత్తిరనుత్పన్నస్య కో లయః ॥ ౨ ॥

యస్యోత్పత్తిర్లయో నాస్తి తత్పరం బ్రహ్మ నేతరత్ ।

ఉత్పత్తిశ్చ లయోఽస్తితి భ్రమత్యాత్మని మాయయా ॥ ౩ ॥

కారణావ్యతిరిక్తత్వాత్ కార్యస్య కథమస్తితా ।

భవత్యతః కారణస్య కథమస్తి చ నాస్తితా ॥ ౪ ॥

కార్యత్వాదసతోఽస్యాస్తి కారణం న హ్యతో జగత్ ।

బ్రహ్మైవ తర్హి సదసదితి ముహ్యతి మన్దధీః ॥ ౫ ॥

ఏకస్యైవాస్తి సత్తా చేదన్యస్యాసౌ క్వ విద్యతే ।

సత్యస్యాత్మాశ్రయో యద్యప్యసతి స్యాదసంభవః ॥ ౬ ॥

విభజ్యావయవం సర్వమేకైకం తత్ర దృశ్యతే ।

విన్మాత్రమఖిలం నాన్యదితి మాయావిదూరగమ్ ॥ ౭ ॥

చిదేవ నాన్యదాభాతి చితః పరమతో న హి ।

యచ్చ నాభాతి తదసద్యదసత్తన్న భాతి చ ॥ ౮ ॥

ఆనన్ద ఏవాస్తి భాతి నాన్యః కశ్చిదతోఽఖిలమ్ ।

ఆనన్దఘనమన్యన్న వినాఽఽనన్దేన విద్యతే ॥ ౯ ॥

సర్వం హి సచ్చిదానన్దం నేహ నానాఽస్తి కిఞ్చన ।

యః పశ్యతీహ నానేవ మృతోఽర్మృత్యుం స గచ్ఛతి ॥ ౧౦ ॥

౩. అసత్యదర్శనమ్

మనోమయమిదం సర్వం న మనః క్వాపి విద్యతే ।

అతో వ్యోమ్నీవ నీలాది దృశ్యతే జగదాత్మని ॥ ౧ ॥

మనసోఽనన్యయా సర్వం కల్ప్యతేఽవిద్యయా జగత్ ।

విద్యయాఽసౌ లయం యాతి తదాలేఖ్యమివాఖిలమ్ ॥ ౨ ॥

విజృంభతే యత్తమసో భీరోరిహ పిశాచవత్ ।

తదిదం జాగ్రతి స్వప్నలోకవద్ దృశ్యతే బుధైః || 3||

సంకల్పకల్పితం దృశ్యం సంకల్పో యత్ర విద్యతే |
దృశ్యం తత్ర చ నాన్యత్ర కుత్రచిద్రజ్జుసర్పవత్ || 4||

సంకల్పమనసో కశ్చిన్న హి భేదోఽస్తి యన్మనః |
తదవిద్యాతమః ప్రఖ్యమిన్ద్రజాలమివాద్భుతమ్ || 5||

మరీచికావత్ ప్రాజ్ఞస్య జగదాత్మని భాసతే |
బాలస్య సత్యమితి చ ప్రతిబింబమివ భ్రమాత్ || 6||

ఆత్మా న క్షీరవద్యాతి రూపాన్తరమతోఽఖిలమ్ |
వివర్తమిన్ద్రజాలేన విద్యతే నిర్మితం యథా || 7||

మాయైవ జగతామాదికారణం నిర్మితం తయా |
సర్వం హి మాయినో నాన్యదసత్యం సిద్ధిజాలవత్ || 8||

విభాతి విశ్వం వృద్ధస్య వియద్వనమివాత్మని |
అసత్యం పుత్రికారూపం బాలస్యేవ విపర్యయః || 9||

ఏకం సత్యం న ద్వితీయం హ్యసత్యం భాతి సత్యవత్ |
శిలైవ శివలింగం న ద్వితీయం శిల్పినా కృతమ్ || 10||

౪. మాయాదర్శనమ్

న విద్యతే యా సా మాయా విద్యాఽవిద్యా పరాఽపరా |
తమః ప్రధానం ప్రకృతిర్బహుధా నైవ భాసతే || 11||

ప్రాగుత్పత్తేర్వథాఽభావో మృదేవ బ్రహ్మణః పృథక్ |
న విద్యతే బ్రహ్మ హి యా సా మయాఽమేయవైభవా || 12||

అనాత్మా న సదాత్మా సదితి విద్యోతతే యయా |
సా విద్యేయం యథా రజ్జుసర్పతత్త్వావధారణమ్ || 13||

ఆత్మా న సదనాత్మా సదితి విద్యోతతే యయా |
సైవావిద్యా యథా రజ్జుసర్పయోరయథార్థదృక్ || 14||

ఇన్ద్రియాణి మనోబుద్ధీ పంచప్రాణాదయో యయా |
విసృజ్యన్తే సైవ పరా సూక్ష్మాంగాని చిదాత్మనః || 15||

అంగాన్యేతాన్యవష్టభ్య సుఖీ దుఃఖీవ ముహ్యతి |
చిదాత్మా మాయయా స్వస్య తత్త్వతోఽస్తి న కిచ్చున || 16||

ఇన్ద్రియాణాం హి విషయః ప్రపఞ్చోఽయం విస్మయజ్యతే |
యయా సైవాఽపరాఽధ్యాత్మస్థూలసక్కుల్పనామయా || ౭||

శుక్తికాయాం యథాఽజ్ఞానం రజతస్య యదాత్మని |
కల్పితస్య నిదానం తత్తమ ఇత్యవగమ్యతే || ౮||

ధీయతేఽస్మిన్ ప్రకర్షేణ బీజే వృక్ష ఇవాఖిలమ్ |
అతః ప్రాధాన్యతో వాఽస్య ప్రధానమితి కథ్యతే || ౯||

కరోతీతి ప్రకర్షేణ ప్రకృత్యైవ గుణాన్ పృథక్ |
నిగద్యతేఽసౌ ప్రకృతిరితి హ త్రిగుణాత్మికా || ౧౦||

౫. భానదర్శనమ్

అన్తర్బహిర్వదాసీనం సదా భ్రమరచఞ్చులమ్ |
భానం ద్విధైవ సామాన్యం విశేష ఇతి భిద్యతే || ౧||

స్థూలం సూక్ష్మం కారణం చ తుర్యం చేతి చతుర్విధమ్ |
భానాశ్రయం హి తన్నామ భానస్యాప్యపచర్యతే || ౨||

దృశ్యతామిహ కాయోఽహం ఘటోఽయమితి దృశ్యతే |
స్థూలమాశ్రిత్య యద్భానం స్థూలం తదితి మన్యతే || 3||

అత్ర కాయో ఘట ఇతి భానం యత్తద్విశిష్యతే |
తథాఽహమయమితి యత్ సామాన్యమితి చ స్మృతమ్ || ౪||

ఇన్ద్రియాణి మనోబుద్ధీ విషయాః పఞ్చవాయవః |
భాస్యస్తే యేన తత్సూక్ష్మమస్య సూక్ష్మాశ్రయత్వతః || ౫||

అజ్ఞోఽహమితి యద్భానం తత్కారణముదాహృతమ్ |
అత్రాహమితి సామాన్యం విశేషోఽజ్ఞ ఇతి స్ఫురత్ || ౬||

అహం బ్రహ్మాతి యద్భానం తత్తుర్యమితి శంస్యతే |
సామాన్యమహమిత్యంశో బ్రహ్మాత్యత్ర విశిష్యతే || ౭||

యత్ర భానం తత్ర భాస్యం భానం యత్ర న తత్ర న |
భాస్యమిత్యన్వయేనాపి వ్యతిరేకేణ బోధ్యతే || ౮||

యథా దృగ్దృశమాత్మానం స్వయమాత్మా న పశ్యతి |
అతో న భాస్యతే హ్యత్మా యం పశ్యతి న భాస్యతే || ౯||

యద్భాస్యతే తదధ్యస్తమనధ్యస్తం న భాస్యతే ।
యదధ్యస్తం తదసదప్యనధ్యస్తం సదేవ తత్ ॥ ౧౦॥

౬. కర్మదర్శనమ్

ఆత్మైవ మాయయా కర్మ కరోతి బహురూపధృక్ ।
అసంగః స్వప్రకాశోఽపి నిద్రాయామివ తైజసః ॥ ౧॥

మన్యే వదామి గృహ్లామి శృణోమీత్యాది రూపతః ।
క్రియతే కర్మ పరమాత్మనా చిత్తేన్ద్రియాత్మనా ॥ ౨॥

ఆత్మైవ కర్మణః పూర్వమన్యత్ కిञ్చిన్న విద్యతే ।
తతః స్వేనైవ కర్మాణి క్రియన్తే నిజమాయయా ॥ 3॥

శక్తిరస్త్యాత్మనః కాచిద్దుర్భటా న పృథక్ స్వతః ।
తయైవారోప్యతే కర్మ నిఖిలం నిష్క్రియాత్మని ॥ ౪॥

సర్వదాఽసంగ ఏవాత్మాఽజ్ఞతయా కర్మ సంగివత్ ।
కరోతి న కరోమీతి న జ్ఞః కర్మసు సజ్జతే ॥ ౫॥

జ్వలతి జ్వలనో వాయుర్వాతి వర్షతి వారిదః ।
ధరాత్మా సన్ ధరతి ఖల్వేకో వహతి వాహినీ ॥ ౬॥

ఊర్ధ్వం ప్రాణో హ్యధోఽపానః ఖల్వేకో యాతి నిష్క్రియః ।
నాడ్యస్తరాలే ధమతి క్రన్దతి స్పన్దతి స్థితః ॥ ౭॥

అస్తి జన్మర్థిపరిణత్యపక్షయవినాశనమ్ ।
షడ్భావమిహ యో యాతి స నాన్యోఽవిక్రియాత్మనః ॥ ౮॥

స్వయం క్రియన్తే కర్మాణి కరణైరిన్ద్రియైరపి ।
అహం త్వసంగః కూటస్థ ఇతి జానాతి కోవిదః ॥ ౯॥

దృశ్యత్వాద్ భాస్యమహమప్యతోఽహం శుక్తిరంగవత్ ।
అధ్యస్తమేక ఏవాద్య శోఽపి సర్వోపరి స్థితః ॥ ౧౦॥

౭. జ్ఞానదర్శనమ్

జ్ఞానమేకం హి నిరుపాధికం సోపాధికం చ తత్ ।
అహంకారాదిహీనం యజ్ఞానం తన్నిరుపాధికమ్ ॥ ౧॥

అహన్తయాన్తర్భూహిరస్తి యదేవమిదన్తయా ।

భానవృత్త్యాఽన్వితం యత్తు జ్ఞానం సోపాధికం మతమ్ ॥ ౨॥

అనాత్మనామహాఙ్కారాదీనాం యేనానుభూయతే ।
సాక్షీ తదాత్మజ్ఞానం స్యాద్వేనైవామృతమశ్నుతే ॥ ౩॥

అహాఙ్కారాది కార్యం యదనాత్మకమసంఖ్యకమ్ ।
యేనావగమ్యతేఽనాత్మజ్ఞానం తదవధార్యతే ॥ ౪॥

యథావద్వస్తువిజ్ఞానం రజ్జతత్త్వావబోధవత్ ।
యత్తద్యథార్థవిజ్ఞానమయథార్థమతోఽన్యథా ॥ ౫॥

యత్సాన్నిధ్యాదేవ సర్వం భాసతే స్వయమేవ తత్ ।
ప్రత్యక్షజ్ఞానమితి చాపరోక్షమితి లక్ష్యతే ॥ ౬॥

యయానుఽసాధకం సాధ్యం మీయతే జ్ఞానరూపయా ।
వృత్త్యా సాఽనుమితిః సాహచర్యసంస్కారజన్యయా ॥ ౭॥

గత్వా నమీపం మేయస్య మీయతే శ్రుతలక్షణః ।
యయా సంవిత్ సోపమితిర్పుగోఽయమితి రూపయా ॥ ౮॥

అహం మమేతి జ్ఞానం యదిదం తదితి యచ్ఛ తత్ ।
జీవజ్ఞానం తదపరమిన్ద్రియజ్ఞానమిష్యతే ॥ ౯॥

ఓం తత్ సదితి నిర్దిష్టం బ్రహ్మత్వైక్యముపాగతమ్ ।
కల్పనాదివిహీనం యత్తత్ పరజ్ఞానమీర్యతే ॥ ౧౦॥

౮. భక్తిదర్శనమ్

భక్తిరాత్మానుసన్ధానమాత్మాఽఽనన్దఘనో యతః ।
ఆత్మానమనుసన్దతే సదైవాత్మవిదాత్మనా ॥ ౧॥

అనుసన్ధియతే బ్రహ్మ బ్రహ్మానన్దఘనం యతః ।
సదా బ్రహ్మానుసన్ధానం భక్తిరిత్యవగమ్యతే ॥ ౨॥

ఆనన్దమేవ ధ్యాయన్తి సర్వే దుఃఖం న కశ్చన ।
యదానన్దపరం ధ్యానం భక్తిరిత్యుపదిశ్యతే ॥ ౩॥

ఆత్మైవ బ్రహ్మ భజతి నాన్యమాత్మానమాత్మవిత్ ।
భజతితి యదాత్మానం భక్తిరిత్యభిధీయతే ॥ ౪॥

ఆనన్ద ఆత్మా బ్రహ్మైతి నామైతస్యైవ తన్యతే ।
ఇతి నిశ్చితధీర్యస్య స భక్త ఇతి విశ్రుతః ॥ ౫॥

ఆనన్దోఽహమహం బ్రహ్మాత్మాఽహమస్మీతి రూపతః ।
భావనా సతతం యస్య స భక్త ఇతి విశ్రుతః ॥ ౬ ॥

భార్యా భజతి భర్తారం భర్తా భార్యాం న కేవలమ్ ।
స్వానన్దమేవ భజతి సర్వోఽపి విషయస్థితమ్ ॥ ౭ ॥

ఏవం పశ్యతి కుత్రాపి విద్వానాత్మసుఖం వినా ।
న కిచ్ఛేదపరం తస్య భక్తిరేవ గరీయసీ ॥ ౮ ॥

లోకస్య పితరి స్వస్య గురౌ పితరి మాతరి ।
సత్యస్య స్థాపితరి చ తత్పథేనైవ యాతరి ॥ ౯ ॥

నియన్తరి నిషిద్ధస్య సర్వేషాం హితకర్తరి ।
యోఽనురాగో భక్తిరత్ర సా పరా పరమాత్మని ॥ ౧౦ ॥

౯. యోగదర్శనమ్

సతతం యోజయతి యద్యునక్తి చ చిదాత్మని ।
మనోనిరోధరూపోఽయం స యోగ ఇతి శంసితః ॥ ౧ ॥

న ద్రష్టా దర్శనం దృశ్యం విద్యతే యత్ర తత్ర హృత్ ।
యోజయేద్వాసనా యావద్యోగోఽయమితి యోగవిత్ ॥ ౨ ॥

నామరూపమిదం సర్వం బ్రహ్మైవేతి విలీయతే ।
యద్బ్రహ్మాణి మనో నిత్యం స యోగ ఇతి నిశ్చితః ॥ ౩ ॥

చిత్తస్య తైలధారావద్వృత్త్యాఽఽవిచ్ఛిన్నయాఽఽత్మని ।
నిరన్తరం రమ్యతే యత్ స యోగో యోగిభిః స్మృతః ॥ ౪ ॥

యతో యతో మనో యాతి సదాఽఽత్మని తతస్తతః ।
నియమ్య యోజయేదేతద్యోగోఽయం యుజ్యతామిహ ॥ ౫ ॥

సర్వానర్థకరః పుంసాం సక్కుల్పః కల్పితైః సహ ।
ఉన్మాల్య వాసనాజాలైర్యేనాత్మని నిరుధ్యతే ॥ ౬ ॥

దృశ్యస్య న దృశోఽస్తిత్వమతో దృశ్యం దృగాత్మకమ్ ।
ఇతి యుజ్జీత దృగ్రూపే యః స యోగవిదాం వరః ॥ ౭ ॥

యదా పిబన్ మనోభృంగః స్వానన్దమధుమాధురీమ్ ।
న స్పన్థతి వశీకృత్య యోజితో యోగవాయునా ॥ ౮ ॥

ధ్యానమస్తర్భువోర్ధృష్టిరిహ్వగ్రం లంబికోర్ధ్వతః ।
 యదా స్యాత్ ఖేచరీముద్రా నిద్రాలస్యాదినాశినీ ॥ ౯॥
 జ్ఞానం కర్మేతి లోకేఽస్మిన్ ద్విధా యోగః సమాసతః ।
 అనయోర్యోగవిస్తారః సర్వః పరిసమాప్యతే ॥ ౧౦॥

౧౦. నిర్వాణదర్శనమ్
 నిర్వాణం ద్వివిధం శుద్ధమశుద్ధం చేతి తత్ర యత్ ।
 శుద్ధం నిర్వాసనం తద్వదశుద్ధం వాసనాన్వితమ్ ॥ ౧॥
 అతిశుద్ధం శుద్ధమితి శుద్ధం చ ద్వివిధం తథా ।
 అశుద్ధశుద్ధం చాశుద్ధమశుద్ధాశుద్ధముచ్యతే ॥ ౨॥
 అతిశుద్ధం త్రిధా పశ్చాద్వరే చైకం వరీయసి ।
 ఏకమేకం వరిష్ఠేఽథ శుద్ధం బహ్మవిది స్థితమ్ ॥ ౩॥
 అశుద్ధశుద్ధం విరజస్తమోఽన్యత్ సరజస్తమః ।
 ముముక్షో ప్రథమం విద్యాత్ ద్వితీయం సిద్ధికామిషు ॥ ౪॥
 దగ్ధ్యా జ్ఞానాగ్నినా సర్వముద్ధిశ్య జగతాం హితమ్ ।
 కరోతి విధివత్ కర్మ బ్రహ్మవిద్యబ్రహ్మణి స్థితః ॥ ౫॥
 సన్యస్య సర్వకర్మాణి సతతం బ్రహ్మనిష్ఠయా ।
 యశ్చరత్యవనౌ దేహయాత్రాయై బ్రహ్మవిద్వరః ॥ ౬॥
 అన్యేన వేదితో వేత్తి న వేత్తి స్వయమేవ యః ।
 స వరీయాన్ సదా బ్రహ్మనిర్వాణమయమశ్నుతే ॥ ౭॥
 స్వయం న వేత్తి కింశ్చిన్న వేదితోఽపి తథైవ యః ।
 స వరిష్ఠః సదా వృత్తిశూన్యోఽయం బ్రహ్మ కేవలమ్ ॥ ౮॥
 హేయోపాదేయతా న హ్యస్యాత్మా యా స్వప్రకాశకః ।
 ఇతి మత్వా నివర్తేత వృత్తిర్నావర్తతే పునః ॥ ౯॥
 ఏకమేవాద్వితీయం బ్రహ్మస్తి నాన్యన్న సంశయః ।
 ఇతి విద్వాన్ నివర్తేత ద్వైతాన్నావర్తతే పునః ॥ ౧౦॥
 ఓం తత్ సత్

౧౪. బ్రహ్మవిద్యా పంచాకమ్

నిత్యానిత్యవివేకతో హి నితరాం నిర్వేదమాపద్య సద్-
విద్వానత్ర శమాదిషట్కలసితః స్యాన్ముక్తికామో భువి ।
పశ్చాద్బ్రహ్మవిదుత్తమం ప్రణతిసేవద్వైః ప్రసన్నం గురుం
పుచ్చేత్ కోఽహమిదం కుతో జగదితి స్వామిన్! వద త్వం ప్రభో! ॥ ౧ ॥

త్వం హి బ్రహ్మ న చేన్ద్రియాణి న మనో బుద్ధిర్న చిత్తం వపుః
ప్రాణాహఙ్కృతయోఽన్యదప్యసదవిద్యాకల్పితం స్వాత్మని ।
సర్వం దృశ్యతయా జడం జగదిదం త్వత్తః పరం నాన్యతో
జాతం న స్వత ఏవ భాతి మృగత్పష్టాభం దరీదృశ్యతామ్ ॥ ౨ ॥

వ్యప్తం యేన చరాచరం ఘటశరావాదీవ మృత్యుత్తయా
యస్యాన్తఃస్ఫురితం యదాత్మకమిదం జాతం యతో వర్తతే ।
యస్మిన్ యత్ ప్రలయేఽపి సద్ధనమజం సర్వం యదన్వేతి తత్
సత్యం విధ్యమృతాయ నిర్మలధియో యస్మై నమస్కర్వతే ॥ ౩ ॥

సృష్టేదం ప్రకృతేరనుప్రవిశతీ యేయం యయా ధార్యతే
ప్రాణీతి ప్రవిక్తభుగ్భహిరహం ప్రాజ్ఞసుషుప్తా యతః ।
యస్యామాత్మకలా స్ఫురత్యహమితి ప్రత్యస్తరఙ్గం జనై-
ర్యస్యై సప్తి సమర్థ్యతే ప్రతిపదా పూర్ణా శ్శృణు త్వం హి సా ॥ ౪ ॥

ప్రజ్ఞానం త్వహమస్మి తత్త్వమసి తద్ బ్రహ్మాయమాత్మేతి సం-
గాయన్ విపచర ప్రశాన్తమనసా త్వం బ్రహ్మబోధోదయాత్ ।
ప్రారబ్ధం క్వను సఙ్చితం తవ కిమాగామి క్వ కర్మాప్యసత్
త్వయ్యధ్యస్తమతోఽఖిలం త్వమసి సచ్చిన్మాత్రమేకం విభుః ॥ ౫ ॥

౧౫. నిర్వృతిపంచాకమ్

కో నామ దేశః కా జాతిః ప్రవృత్తిః కా కియద్వయః ।
ఇత్యాది వాదోపరతిర్యస్య తస్యైవ నిర్వృతిః ॥ ౧ ॥

ఆగచ్ఛ గచ్ఛ మా గచ్ఛ ప్రవిశ క్వ ను గచ్ఛసి ।
ఇత్యాది వాదోపరతిర్యస్య తస్యైవ నిర్వృతిః ॥ ౨ ॥

క్వ యాస్యాసి కదాఽఽయాతః కుత ఆయాసి కోఽసి వై ।

ఇత్యాది వాదోపరతిర్యస్య తస్యైవ నిర్వృతిః ॥ ౩॥

అహం త్వం సోయఽమన్తర్హి బహిరస్తి న వాస్తి వా ।

ఇత్యాది వాదోపరతిర్యస్య తస్యైవ నిర్వృతిః ॥ ౪॥

జ్ఞాతాజ్ఞాతసమః స్వాన్యభేదశూన్యః కుతో భిదా ।

ఇత్యాది వాదోపరతిర్యస్య తస్యైవ నిర్వృతిః ॥ ౫॥

౧౬. శ్లోకత్రయీ

అస్తి ధర్మీత్యనుమితిః కథం భవతి వాగపి ।

అసన్నికృష్టత్వాదస్మిన్ ప్రత్యక్షమనుమానవత్ ॥ ౧॥

న విద్యతేఽస్తి ధర్మీతి ప్రత్యక్షమనుమానవత్ ।

మానాభావాదసౌ నేతి బోధ ఏవావశిష్యతే ॥ ౨॥

అసన్నికృష్టత్వాదస్య ప్రత్యక్షం ధర్మధర్మిణోః ।

అసృష్టసాహచర్యాచ్చ ధర్మిణ్యనుమితిః కుతః? ॥ ౩॥

౧౭. హోమమన్తమ్

ఓం

అగ్నే తవ యత్యేజస్తద్బ్రాహ్మం

అతస్త్వం ప్రత్యక్షం బ్రహ్మాసి

త్వదీయా ఇన్ద్రియాణి మనో బుద్ధిరితి సప్తజిహ్వాః

త్వయి విషయా ఇతి సమిధో జుహోమి

అహమిత్యాజ్యం జుహోమి

త్వం నః ప్రసీద ప్రసీద

శ్రేయశ్చ ప్రేయశ్చ ప్రయశ్చ స్వాహా

ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః

౧౮. వేదాంతసూత్రమ్

అథ యదాత్మనో జిజ్ఞాసుస్తదిదం బ్రహ్మైవాహమ్ ॥ ౧॥

కిం తస్య లక్షణమస్య చ కతి గణనయేతి ॥ ౨॥

తజ్ఞోఽతిః ॥ ౩॥

తేనేదం ప్రజ్వలితమ్ ॥ ౪॥

తదిదం సదసదితి ॥ ౫॥

భూయో సతః సదసదితి ॥ ౬॥

సచ్చబ్దాదయోఽసదభావశ్చేతి ॥ ౭॥

పూర్వం సదిదమనుసృత్య చక్షురాదయశ్చైకం చేతి ॥ ౮॥

జ్ఞాతృజ్ఞానయోరన్యోన్యవిషయవిషయిత్వాన్మిథునత్యమితి ॥ ౯॥

ఏవం జ్ఞానజ్ఞేయవిభాగే ॥ ౧౦॥

ఏకైకం రుద్రత్వమాసీదితి ॥ ౧౧॥

బ్రహ్మైవాహం తదిదం బ్రహ్మైవాహమస్మి ॥ ౧౨॥

అతీతాగామినోరసత్త్వం యతః యదేతదన్విచ్ఛత ॥ ౧౩॥

పరిణామం తతః ॥ ౧౪॥

సదసతోరన్యోన్యకార్యకారణత్వాత్ ॥ ౧౫॥

అహం మమేతి విజ్ఞాతః ॥ ౧౬॥

మత్తో నాన్యస్తద్వత్ తస్మాత్ ॥ ౧౭॥

దృగ్దృశ్యయోః సమానకాలీనత్వాత్ ॥ ౧౮॥

సుఖైకత్వాత్ ॥ ౧౯॥

వ్యాపకతయా దిశామస్తిత్వాత్ ॥ ౨౦॥

అణుమహదవయవతారతమ్యస్యాభావాత్ ॥ ౨౧॥

అసతోఽవ్యాపకత్వాత్ ॥ ౨౨॥

ఆత్మాన్యత్ కిఞ్చిన్నాస్తి ॥ ౨౩॥

తస్మాత్ తస్య సత్త్వాచ్చ ॥ ౨౪॥

౧౯. చట్టమ్ని స్వామినః మహాసమాధిమనుబధ్య
కృతౌ సమాధి శ్లోకౌ

సర్వజ్ఞః ఋషిర్కృత్వాః సద్గురుః శుకవర్తనా ।

ఆభాతి పరమవ్యోమ్ని పరిపూర్ణకలానిధిః ॥ ౧॥

శీలయా కాలమధికం నీత్వాఽన్తే స మహాప్రభుః ।

నిస్సవం వపుః సముత్సృజ్య స్వం బ్రహ్మ వపురాస్థితః ॥ ౨॥

Encoded by Shankara and P. S. Ramachandran

Proofread by PSA Easwaran

——
shrInArAyaNaguruvirachitAH saMskRitakriyAH
pdf was typeset on March 24, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

